

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 160 K, félfévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Feladó szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Az egyik budapesti lap — (hogy melyik, az nem fontos), — szörnyű siránkozásban tör ki a pénzügyminiszter egyik — állítólag új — intézkedésével kapcsolatban, s egyenesen „adómorálellesnek” jelenti ki az adódetektívek rendszerének életbevitelét. Nem restell párhuzamot vonni napjaink és a 48 előtti korszak eseményei között, amikor Metternich Kelenen kancellár titkosrendőrei behatoltak a családi szentélybe is és nem kimélték még az otthon szentségét sem. Pedig ez mind ártatlan gyermekjáték — siránkozik tovább — ahhoz képest, amit az adóabszolutizmus rendszere tervez: Mert az adódetektív nem a szentélybe, hanem a konyhába (tehát a szentek-szentjébe!) fog behatolni; belenéz a fazekunkba, mit főzünk; a ládafiába, miből főzünk; a hűsökönyvébe, mennyit főzünk; a gyomrunkba, mit eszünk. — Így nem lehet dolgozni, nem lehet termelni, tehát nem lehet adózni sem, sikkolt végül egre a panasza.

Hm, hm. Ejnye, ejnye! Már miért ez a nagy siránkozás? Hiszen az ország lakosai háromnegyed részének úgy is tudjuk miye van, sőt azt is tudjuk róla, mit eszik, mennyit a jövődélme. Hány katasztrális holdja van. Ki van utána postosan vetve az adó, vagyonráltság, stb. Ez az osztály tehát nem fél, hogy belenéznek a konyhá-jába, vagy a hűsökönyvébe. Hát akkor talán a tisztviselő az a féltett kincs? Szó se róla. Hisz az csak örvendene, ha végre hivatalos emberek is megnéznék, hogy némelykor milyen kenyeret kell ennie, ami a tisztviselői kedvezményes listának nevezett zagyvalekből készül. Legalább segítene neki valaki káromkodni. — Hűsökönyv? Láda-fia? Ez meg éppen mutogatnivaló náluk. Különösen úgy 15-ike után. Üres az munda-ketta. Hanem ha talán azt a társaságot tetszik félteni. Az Estnek, amelyik a napokban lőszállítási ürügyével a széna közé csomagolva 40 kilogramm ezüstöt akart kicsempészni, hogy a saját gyarapodásuk árán egészen tönkre tegyék ezt a kifosztott országot, továbbá a sibereknek több száz más fajtáját, a kedves kis láncosokat, akik milliókat harácsolnak össze és bent bőség, kifejele az adózni nem tudó (mert nem akaró) jámbor szegénység álarcában utonálló zsványként rejtik el ebül gyűlt gazdagságukat az adózás elől: hát akkor csak hadd jöjjön, de minél előbb az adódetektívek országa, mert egyszer már vége kell hogy szakadjon annak az állapotnak is, hogy csak a paraszt meg a tisztviselő fizeti meg becsülettel az adóját, egy csomó sötétben ólálkodó milliomos meg pár rongy fillér árán menekül a teher alól.

Újból magyar lobogót lenget a szellő Sopron őszi tornyán.

Még alig múlt el a szavazás eredménye feletti mérhetetlen örömünk, még hallani véljük országszerte a harangok zúgását, amely örömmel hirdette, szerte a csonka haza kesergő magyarságának, hogy Sopron szenvedéseinek osztályosa marad és nem hagyja el hűtlenül testvéreit, akkor sem, amikor a megpróbáltatások kálváriáját jelölte ki számára a magyarok Istene. Örömlünkben osztozott, bánatunkban is velünk marad.

Új év napján adta át a szövetségközi tábornoki bizottság hivatalosan Sopront és környékét Magyarországnak. Sopron ez alkalommal pazar díszet öltött. A házak ablakait fenyőgallyakkal és nemzeti színű szalagokkal díszítették fel, amelyen magyar és német nyelven ilyen felirások olvashatók: *Istennek hála! Magyarok maradtunk! Rendületlenül! A házak falain francia, német és magyar nyelven az ántánt tábornokok következő bucsukiáltványa van kiragasztva.*

Sopron város lakosságához!

A népszavazás eredményének a nagyköveti tanács által történt jóváhagyása, valamint a velencei szerződés ratifikálása Ausztria részéről teljesítette a béke művét Sopronban. A szövetséges tábornokok remélik, hogy ez az állapot tartós is lesz. Most, amikor a szövetséges tábornokok elhagyják Sopron városát, amelyben október 3-tól fogva a szövetséges nagyhatalmak nevében a fenhatóság gyakorolták, köszönetet mondanak a város polgárainak irántuk tanúsított vendégszeretetéért és kifogástalan magatartásukért.

A szövetséges tábornokok kifejezést adnak abbéli meggyőződésüknek, hogy a lakosságban, amelyet megismertek és amely újrabeállításukat kiérdemelte, a két nemzetiség találkozása nem lesz a gyűlölködésnek, nem lesz az ellenségeskedésnek szülőforrása, hanem ellenkezőleg ez a körülmény arra fog szolgálni, hogy a két szomszédos népa legszorosabb kapcsolatokkal fűződjen egymáshoz és a két nemzet között a legjobb viszony és áldásos barátság fejlődhesse ki.

Kelt Sopronban, 1921 dec. 31-én.

A szövetségközi tábornoki bizottság:

Ferrario elnök s. k. Hamelin s. k. Gorton s. k.

Jegyzőkönyv a népszavazási terület átadásáról.

A szövetséges tábornokok kellőképpen felhatalmazva a nagyköveti tanácsban képviselt szövetséges nagyhatalmak részéről,

miután 1921 október 3-án a régi magyar királyság azon területeit, amelyek a trianoni békeszerződés II. része 1. szakaszának 27. pontjában megállapított határokon túl fekszenek, a magyar királyi kormánytól átvették,

és miután ezeket a területeket a soproni népszavazási terület kivételével 1921 december 3-án a mellékelt jegyzőkönyv szerinti a Velencében 1921 november 13-án megkötött szerződés 2. szakaszának értelmében az osztrák köztársaságnak átadták, és miután 1921 december 24-én értesítést kaptak, hogy a népszavazás eredményét, amelynek következtében a népszavazási terület Magyarországra birtokába kerül, a nagykövetek tanácsa jóváhagyta, kijelentik, hogy a nevezett terület Magyarországnak átadják.

Sopron, 1922 január 1.

Paklizás.

(—?) Higgadt tárgyilagosság vezett, bennünket mindig és minden alkalommal, amikor a politika útvesztőjében kritikát gyakoroltunk. A nemzet, a keresztény magyarság nagy és egyetemes érdekei lebegtek a szemünk előtt minden egyes esetben, amikor a politika eseményeit és a politikusok tetteit bíraltuk. Élesen szembe helyezkedtünk a kormánnyal csak úgy, mint az ellenzékkel, ha ezeket a féltett kincseinket csak hajszalnyira is veszélyeztetve láttuk. Viszont örömmel siettünk segítségére, úgy az ellenzéknek, mint a kormánynak, ha a keresztény magyarság érdekében és a nemzet javára csak morzsákat juttattak is. Pártoktól és személyektől való teljes függetlenségünk adja meg nekünk a szigorú, tárgyilagosság kritikához a tisztánlátást, amelyet nem bir elhomályosítani a politika sokszor szennyes labirintusa sem. Ebben rejlik tollunk erőssége.

Most is élünk ezzel a jogunkkal és felelősséggel, amikor a kommunistákból szociáldemokratákká visszavetett munkássággal szeretkezik a kormány és kész bevenni a nemzet és a nemzet polgárainak gyilkosait a politika sáncaiba, hogy előlről kezdhesseik gaz munkájukat. Farizeusi szemforgatással hirdetik hazafiasságukat, magyarságukat és nem akarnak tudni a bitófakról, kinczokamrákról, rablásokról, az örület haláltáncáról, amelybe ezt a szerencsétlen magyar nemzetet belekorbácsolták. Cudar lelkiismeretlenséggel játszottak élettel, vérrrel, koronával, országgal, nemzettel, nemzeti kulturával, vagyonnal és tönkretenni iparkodtak teljes gőzzel, zsvány rablócsapatok garázdalkodásával mindent, amit ezer év munkája, küzdelme, szeretete, áhitata, szorgalma és kegyelete létrehozott, ápolat és szerzett.

Eltékozták vagyonunkat, milliókat raboltak és vágta zsebre, milliárdokkal növelték az állam adósságát, a nemzetet nemzetgazdaságilag tönkrettek, ipart és minden munkát visszavetettek, úgy, hogy minden ország és minden nép között mi vagyunk a legrongyosabbak és legszegényebbek. Amikor már koldussá rabolták az elfáradt magyart, orvul hábaszúrták, földjét felkinálták az ellenségnek és ocsmány rágalmakkal szórták tele az őt világréz előtti. Megváltást ígértek a proletároknak és védtek a hadimilliomosok gaz csordáját.

Mindezekről nem akarnak tudni! Azonban mindezeket meg nem történte tenni nem tudják.

Hazafiasságukkal kérkednek, de azért továbbra is a vörös rongyra és a zsidó Marxra esküdnék. A hazafiás, keresztény magyar munkásságnak van szervezete, a keresztény szociális szervezetek. Tessék, nyitva áll az út, menjenek oda! Ha igazán hazafiak, akkor nincs szükség más szervezetre. Ha pedig ott nem érzik jól magukat, ahol az igazi hazafiás, keresztény magyar munkásság megtalálja boldogulását, akkor hazugság, porhintés, ámtás a kérkedő hazafiságuk, ámtás, csalás a magyarságuk. Jogot pedig nem vagyunk hajlandók azok kezébe adni, akik a nekik adott joggal a nemzetet gyilkolják meg.

A nemzet gyilkosainak nincs bocsánat és nem bocsáthat meg a miniszterelnök úr sem, mert a nemzet nem akceptálja azt. Majd, ha a felsővárosiak martírjai kikelnek sírjukból, a *devecseri bitófák* áldozatait feltámasztják, *Nagybakónak*, *Csorna*, *Nemesböd* szent nemzeti eszméink hősi halottjait visszaadják a nemzetnek, a hitvesnek, az árváknak, az édes anyáknak, akkor tán elfeledünk minden bitang-ságot. De addig *csend legyen! Hallgasanak! Vezekeljének!*

1922.

Beköszöntő az új esztendőre!

Irtó: Hegedüs Árpád.

Légy üdvözölve magyar Gazdaközön-ség, az új-év alkalmával! Légy üdvözölve dolgozó magyar falu népe, aki a kenyeret, az életet termeled a csonka, koldussá tett haza számára.

Üdvözöllek verejtékes, termelő, becsületes munkában, magyar Paraszt! Te valál, aki küzdöttél becsülettel, hazafisággal az egész világ nációival s véreztél s becsülettel elestél a harc mezején, de az álnokság, a becsületlenség porba döntötte nemzetedet!

Idegen piócák marták testedet, zaklatták lelkiismeretedet s mesterségesen tenyészítették először a rémbireket, a félelmet, majd a lemondást. Előre kiesztelt pokoli tervvel a destruktív sajtó beleplántálta lelkedbe a *zugolódást*, az *elégedetlenséget*, hogy a fegyelem felbomlásával ki-robbantssa a forradalmat s e forradalom lón a nemzetrontás melegágya. Határainkat védtelenül hagyja a hirhedt *összírósás*

forradalom, pedig akkor velünk s kezeinkben volt a fegyver, a Hatalom és Urai valánk Európának!!

S mindezt rombadöntötte, Nagy-Magyarországot földreperete a balfél-telődő forradalom. Siralom völgyében vagyunk minden nélkül, de erős elhatározással! Termelünk, túrjuk a földet, megnyomjuk az eke szarvát, de ne zaklassanak bennünket és amidőn mi verejtékezünk, akkor a hüvös kávéházakban ne sefteljenek a spekuláns naplopók a mi buzánkra, borunkra, verejtékünkre.

Országépítő munkára kérjük a hatalmat, de ellenünk senki ne jöjjön, fel-emeljük a keresztény kisgazdapárt zászlaját és jöjjenek, kövessenek bennünket!

Legyen vége a széthúzásnak, legyen vége a nemzetgyűlés örökös tusakodásainak. Veszekedésre, dubajkodásra ott van a korcsma, de nem a magyar törvényhozás.

Békét, konszolidációt, nemzetépítő munkát hirdetünk és kérünk — sőt várunk mindenkitől!

Szabadforgalmat, szabadkereskedelmet, hogy termelni tudjunk. Semmiféle rekvirálás, maximálásnak helye nincsen. Mi reggel 3 órakor felkelünk állataink mellé, hogy az istállóban végezzünk és még télen is este 10—11 óráig fosztjuk a tollat, kukoricát morzsolunk, fonunk és szövünk.

Ugyanezeker a város népe moziba, kávéháza jár, stb. élvez, dorbézol! S amidőn mi reggel 3 órakor kimegyünk az istállóba vakarni, tisztogatni, etetni, hogy korán megfejve, 1/27 óra a távoli város álmoszemű népének reggeli tejet adjunk — akkor a maximálást és rekvirálást sóhajtozó városi nép a lumpolásból hazamegy s lefekszik.

Tehát: szavuk ne legyen! Mi dolgozunk, termelünk s amidőn kell, a pacsirtadalát ismét felcseréljük puskaropogással, ágyuzengéssel, de: *ne bántsd a becsületes, dolgozó magyar kisgazdát!!*

Gazdatársadalom! Ti pedig készül-jetek fel a szent harcra. Minden percben várjátok a hívó szót, mert ki van bontva a zászló, kövessétek. Új választás előtt vagyunk, minden faluban szervezkedjen a kisgazda és földműves a „Keresztény Kisgazda- és Földműves-Szövetség”-be, amelynek zászlaja alatt küzdjük végig a politikai harcot.

A földreform mankói.

Nincs pénzük a gazdáknak a föld megváltására. — Hihetetlen árakat kérnek, amit a nincstelen földműves még úgy sem tud megfizetni. Tervek a bajok megszüntetésére.

(—y.) Csak nehezen megy, hiába, a földreform megoldása. Megmondtuk a tervezetnél, amikor még törvény nem vált belőle, hogy amolyan fából-vaskarika az egész, mert még nem volt rá eset, hogy törvény annyi kibuvó ajtó hagyott volna, mint éppen a nemzet életében oly mélyreható földreform törvénye. De ha már így van, legalább a kölcsönös jóindulat tenné lehetővé, hogy azok, akik a nemzet fenntartó gerincét alkotják, akikre a hazának minden pillanatban szüksége lehet, hozzájussanak ahhoz a kis földcsekkéhez, ahhoz a pár négyzetööl házhelyhez illendő áron és illendő fizetési feltételek mellett. Csakhogy ezt a kölcsönös jóindulatot nem találjuk fel, még lám-

pával sem. A legnagyobb hiba pedig ott van, hogy az árakra vonatkozólag még csak nagy vonásokban sem ad semmiféle utmutatást, semmiféle irányítást, úgy, hogy e tekintetben teljesen ki vannak szolgáltatva a földigénylők a birtokosok szűkkeblűségének, hogy ne mondjuk, kapzsóságának. Ha hozzászámítjuk az alsóbb hivatalos végrehajtószervek hanyag kezelését, bűnös nemtörődömségét, akkor megértjük, miért halad nehéz mankókon az egész földreform-törvény végrehajtása.

Mennyi dézsmaföldet remél a pénzügyminiszter?

A dézsmaföldekből Kállay pénzügyminiszter 460 ezer hold földet remél, amely felett az állam szabadon rendelkezhet, tehát a földreform egy részét könnyen végre is hajthatja, feltéve, ha az állam is nem úgy tesz, mint igen sok birtokos, oly magasra beszél az árrakal, hogy képtelenség lesz megfizetni, ha pedig megfizetik valahogyan kölcsönpénzből, akkor pedig a nyakuk szakad belé. Pedig aligha így nem lesz, mert a pénzügyminiszter egyik elejtett kijelentése szerint abban bizakodik, hogy a 460 ezer hold nagyon is elég lesz, mert nem akad annyi jelentkező, amennyi föld rendelkezésre fog állani.

Nehezen hisszük, hogy ne akadjon rá pályázó, ha azonban az állam súlyos ezreket, százazreket akar nyerni, akkor megengedjük, hogy nem akad senki, aki maga és családja alatt fűrészeje el az ágat.

Már tervezetnek is odafenn az árakra vonatkozólag. Őt teremtül fel, amely mindegyik rossz, mert csak az állam zsebjét tömi, de nincs tekintettel a földigénylő fizető képességére.

Mennyiért akarja az állam a dézsmaföldeket adni?

Az első terv szerint valamelyik bankkal egyetértően akarta a dolgot megoldani, természetesen „altruista” alapon (ismerjük!). Erre a célra 200 millió svájci frank hitelt szerezne s az állam aranyáért adja el a kisembereknek a földet, akik azután az amortizációt szintén valutában fizetnék. Halva született terv, amely szerint a gazda sohasem tudná mennyivel tartozik, mert a svájci frank is a szivárvány színeivel változik, lehet mondani napról-napra és így a gazdát könnyen kihasználnák a valuta-spekulánsok, a valuta-siberek. Tehát ez eleve is megbukott.

A másik terv:

A kenysszorbérlés.

E szerint a terv szerint a földbirtokos köteles volna az államnak leadandó földet minden évben bérlletbe adni, még pedig esztendőről-esztendőre.

Ez szintén veszedelmes volna és megint a földigénylők rovására esne, amennyiben az évről-évre való bizonytalanság miatt kedvetlenül mivelnék, így azután évről-évre kevesebbet teremne, mindig nehezebben tudnák a bérllet megfizetni, végül a birtokosság kárörvendve mutatna rá, hogy íme mennyire rossz volt a többtermelés szempontjából a földreform.

Hosszúbérlés.

A harmadik terv a hosszúbérlés terve, amely szerint a kisemberek hozzáállnának földbérlet-szövetkezetekbe. A bérllet legalább 10 évre kapnák. Ez alatt az idő alatt meglátászanék, ki érdemi meg a földet. Aki a földjét el-hanyagolja, vagy a munkáját nem végzi el, az nem kap földet. Viszont, aki jól megműveli, az megkapja a jogot arra, hogy megválthassa az előírt összegen, mely csak 10 év múlva lesz, amikor már pénzünk megállapodik.

Itt is kilátzik a lólab. Tíz év! Istenem, mi történt a politikában még tíz év múlva? A hatalom, amely ma oly frivol módon kacérkodik a karlistákkal, ha sikerülne nekik újra a puccs, amelyenél a zsidó tőkének minden aljas rablását elfelejtik; úgy kiakolbolhatják abból a földből azt a szegény, szerintük: parasztot, hogy a lába sem éri a földet.

Tehát ezt sutba dobhatják, mert mi azt mondjuk, de kisgazdáink is azt tartják: „*Azj Urani Isten, de mindjárt!*”

A buzavalu.

A negyedik terv szerint az illető már most kapná meg a földrészt, még pedig buzavaluában. Nevezetesen, minden évben tartozna beszolgáltatni két mázsa szemesterményt 25 éven keresztül. Első tekintetre ez látszik legalkalmasabbnak. Azonban, ha plajbászt veszünk a kezünkbe és számítunk, akkor látjuk csak, hogy hasonló rossz a föbbihez, vagy még rosszabb. Mert mondjuk: az a zsellér, vagy földnélküli kapna 5 hold földet, amely után 10 mázsa gabonát kellene beadnia. De miből? Elvethet legfeljebb két, mondjuk két és fél holdat. Ez terem 15 mázst. Ebből jövő évre magot kell hagynia 340 kilót, ki kell fizetni a papot, meslert, pástort, kanászt, csösz, kovácsot. Még egy süttet kenyérré való sem marad neki.

Pénz, az nincs.

A kérdés megoldásának legtermészetesebb módja az volna, ha gazdáink készpénzben le tudnák fizetni. De hát itt is azt kérdezzük, miből? Honnan? Pláne, amikor úgy halljuk, hogy 20–25 ezer korona lesz holdja. Bevasalák már rajtuk a pénzelhelyezést, a vagyonválságot, forgalmi adót és a sok egyebet, most már még ezt az át sem képes megfizetni, csak nagyon kis hányada.

Ilyenformán nem is lesz belőle semmi, mert belebukik a vevő előbb-utóbb. A felmerült tervek mind az állam érdekeit tartják szem előtt, de egy hájszányit sincsenek tekintettel a gazdasádalom fizetőképességére. Azért is lehetetlen a kivétel.

Ha komolyan és nem cirkuszi mutatvány-nak szánták a földreformot, akkor tessék örökbérletet, részben pedig járadékirtokokat csinálni olyanképpen, hogy aki nem tudja most megfizetni az árat, az örökbérletképpen telek-könyveztesse a nevére azzal, hogy a részére kiméri birtokrészek holdját bármikor egy bizonyos mennyiségű gabonáért megválthatja. Így lassanként jobb termékedekben, vagy egy kis állapotelavulástól meg tudja váltani még a leg-szegényebb ember is. Ez becsületes munka volna és egyik fél sem vesztené.

A hozzá nem értők fecsegése.

A kisgazda boldogsága számokban! 10 holdas kisgazda költségvetése 1922 évre!

Már évek óta halljuk a kávéházakban-dőzsölő, a mozik, mulatóhelyek dologtalan hozzá nem értők fecsegését a *kisgazda boldogságáról*.

Cyanusitják, rágják, pocsólják mindig a mi nehéz küzdelemben nélkülöző, igénytelen kisgazdatársadalmunkat. Azt *mondják a hozzá nem értő városiak*, hogy a kisgazdának sok bankója, pénze van. Hát vannak ilyen kisgazdák is! Mégpedig azoknak van sok pénzük, akik saját maguk családjával megművelik birtokukat, semmi pénzt semmiféle munkáért ki nem fizetnek, maguk dolgozta után napszámba mennek a nagyobb gyerekek; továbbá ékeztük nekikülözi a kiadást; tej, tejtermékek és fűzetékféle hús nélkül! Mészárszékre szegény gazdaember-

nek nem kerül. Van egy kis bizója, husát fel-füstölő nyári időre, erős munkára; ruházatát önmaga állítja elő. Termel lent, kenderi és ebből állítja ki. Csupán a templomba vesz ünneplő ruhát. Késő ősszel, kora tavasszal mezitláb járnak.

Semmi pénz ki nem adnak, igényeik nincsenek, ruhátlankodnak, nélkülöznek, reggel korántól este későig dolgoznak és ráérő idejükben *napszámba járnak!!!!*

Városi fecsegők! Ne menjetek moziba, korcsmába, színházba, pénz ne tékozlójatok, egyetek sült krumpli, káposztát, mint a „*boldog*” kisgazda, avagy te városi irigykedő jer a faluba, belenyomom a kezembe a kapát. Szép pálya a termelés, jöjj ki, de ne fecsegj! Tehát igenis végtelen strapációval, egészségtelen nélkülözések és igénytelenség mellett az a kisgazda tud pénzt és vagyont összegyűjteni, akinek családja tíres idejében napszámba eljár.

Tessék követni és boldogok lesztek. Jogában áll ez mindenkinek, sőt kutyakötelesség. Jöjjetek a fahura, vár a munka mindenkit. Nincs munkanélküliség, csak *kényelemszeretet, dologkerülés* van. Aki a városban nem kap munkát, jöjjön a falura és legyen igénytelen, szerény és *főleg* dolgozó, *munkaszerető*, akkor megélhet közöttünk. De nálunk nincs ám mozi, kabaré és kényelemszeretet, még csak villanyos síncs, amelyen elmeheintél lelkedet mételezni orfeumba stb. rossz helyekre, hanem: igenis ott van csendes falunk közepén magasha nyúló tornyával a *nemes, az emberiség, az erkölcsnevelő*, a téged is megnyugtató, megvigasztaló, keresztényi békétüresre és szenvedéseid elviselésére oktató templom.

Városi felebarátom! Dobb el magadtól a te lelkedet megmétyezd s téged kárhozaliba vezető tivornyázt, vedd le a cifra városi gúnyadat, s térj magadba!

Hagyd ott a kísértések helyét: a várost, légy istenfő, jámbor, dolgozó falusi ember. Hisz téged is vár az ostornyél és ekeszarva.

Városi testvér! Vakard az istállóban a barmokat, hiszen a mi üdvösségünk, a világ Megváltója is istállóban született. Ha kijössz hozzánk és velünk dolgozol, a magunk szegénységét keresztényi szeretettel megosztjuk veled, de ne fecsegj, amire nem értesz!

És most a *költségvetés* 1922. évre:

I. 8 kat. hold szántó és rét adója.	
Vidékenként és osztályozás szerint különböző; azonban közép-arányosan	1.100 K
II. 2 hold belsőség és házadó	500 „
III. Községi pótdomínium ma	800 „
IV. Általános tűzbiztosítás évi	500 „
V. Lelkész-, tanítófizetési gabonák és készpénz értékelve ma	450 „
VI. Egyházi adók: templomra, harangjavítás, templomszolga, harangozó stb. címeiken összegezve	300 „
VII. Községi kanász, csordás, szilésznőnek összeg	420 „
VIII. Csöszfizetés, éjeli-őr	200 „
IX. Kovács-, bognármunka, szerzőjavítások összege (Kovácsmunka stb. igen drága)	3.000 „
X. Új gazdasági eszközök, pótlás	600 „
XI. Kőmivesmunka, tatarozások	1.200 „
XII. Aprólékosok éven át	500 „
Összesen:	9.570 K
XIII. Éven át családra, ruhára	5.430 „
Főösszeg:	15.000 K

Mert napszám, cseléd és semmi felesleges költség nincs ebben, sőt vagyonadó stb. sem, az ügyis teher lesz!

Jövedelem:

I. Gabona, krumpli, kukoricából feleslegeladás évi	5.000 K
II. Borjunevelés, eladás sertésből	6.000 „
III. Tehénhaszon, csirke, baromfi és tojásból	2.000 „
IV. Gyümölcs és más jövedelmek	2.000 „

Tehát ez felment már: 15.000 K

Napszámba és fuvarba eljár a kisgazda és családja s ebből pótolja a többit, így vesz tüzfűt és ezen jövedelmeket fordítja, ahol jobban kell.

Vagyonadó (dézsmá), rendkívüli adók mind takarékból jönnek és a boldog kisgazda 3 év alatt eladósodik és megverik háza előtti a dobort. Ezt irigylik??

No, majd Isten segítségével, megfizetett munkával talán elkerüljük!

Emberek, magyarok! Értsük meg egymást! Hegedűs Árpád.

Huhognak a baglyok.

Visszasírja az ellenzék a zsvány kommunistákat. — **Parlamenti szövevény** a szabadkőművesek érdekében. — **Drózdycsatlakozik Apponyihoz a köztársaság érdekében.**

(—y.) Recseg, ropog minden a lábunk alatt. Az emberek vaksága kétségbeesítő. Kéztör-delve sikoltunk fel, amikor látjuk, hogy leg-jobbjaink, a keresztény magyarság fényes csillagai, mint kanyarodnak balra a vészhozó és vészterelő baglyok huhogó csapata felé... Szentségekként hirdetett nagy eszmák, a *keresztényesség és a keresztény magyarság eszméje*, megtépetten, rongyos ruhában vergődik, lábuk alatt és rugják, tépik, szaggatják a magyar nép drága és keservesen kiizzadt pénzén felküllött nagyságos urak ott abban a fényes palotában. Nincs, aki védje, nincs, aki vigasztalja. Szabad prédájává lett a zsidóság emlídjébe táplálkozónak. Drózdycak, Andaházy-Kasnya, Vázsonyiak, Sándor Pálók törlik tisztátalan tollukat Jézus palástjába. Nincs kedvünk és szándékunk a végtelenségig tűrni ezeket az állapotokat. A leg-ostobább közönynek és elfásultágnak is fel kell lángolnia, tüzet kell fognia, amikor egy Drózdyc kijelentheti a magyar nemzetgyűlés házában, hogy a *külföldre menekült gaz kommunisták között vannak kiváló hazafiak, akik értéket jelentenek az országnak*. Andaházy-Kasnya, ez a pamacsvigéc, pedig még rádúpláz azzal, hogy *sok különb ember van az „emigránsok” között, mint a nemzetgyűlés tagjai* közt.

És mindezt mi birkatürellemmel nyeljük el. Mindezt eltűrjük. Magyar nép, a te bődödre megy itt a játék ismét. El ne törd, hogy ezek a műmagyarok szíréhangjaikkal mégegyeser becsapjanak és a tőled nyert szabadszólás szent jogával visszaélnak, hóhétraidat sírják vissza.

A nemzetnek vak vezérei pedig lássák meg, hova keveredtek? Lássák meg, hogy a túlhajtott legitizmusuk a nemzet féltve őrzött kincseit emészti fel. Lássák be, hogy Károly király puccsérté visszahozatala nem éri meg azt, hogy a *Drózdyc, Andaházy-Kasnya, Vázsonyi és Sándor Pál-féle* vész, nemzetet, keresztény magyarságot tönkretévő áramlatot rázúdítsák a *vételen keresztény magyarságra*. Ha még ezek után sem látja be Apponyi, Andrássy, Friedrich, Haller, hogy bűn, nagy bűn az, amit a múlt sötét árnyékaival való kacérkodásuk a nemzetre jelent, akkor tisztetlettel kérjük, egyik se hivatkozzék arra, hogy a keresztény magyarság képviselője. Jog szerint igen, de érzelmileg tényleg elszakadtak tőle, mert keresztény

magyar Vázsonyi—Drózy-féle társasággal soha nem azonosíthatja magát, még a nemzet prófétajának, Apponyinak a kedvéért sem, akinek köztársasági kijelentéséhez Drózy is bejelentette csatlakozását.

Megálljt kiáltunk mindenkinek, aki bennünket ismét ezeknek a liberális-szabaddkőmives nemzet hóhéraiknak körmei közé akar juttatni. Nem szabaddkőmiveseket és kommunistákat dicsőítő himnuszokat akar a magyarság ezekben a gondteljes időkben hallgatni, hanem erélyes munkát vár és követel a nemzetgyűléstől a gazdaságilag gyengébb és az idegen faj által fél évszázadon át következetes környérlenséggel kifosztott keresztény magyarság érdekében.

Ha pedig ezt nem teszik, bűnös hanyagságuk, nemtörődomségük nyomán óriási vihar közeledik, melyet majd csak akkor vesznek észre a nemzet vezérei, amikor a lassú feloszlásnak induló nemzet-testnek már hullaszaga érzik és ismét akkor akarnak jönni a megkésztet segedelemmel, amikor a bevonulás utolsó stációjához értünk.

Akkor pedig későn lesz! Bizony mondom, hogy későn lesz!

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Nemzetgyűlés.

Budapest, jan. 6.

A nemzetgyűlés mai ülését 20 órakor nyitotta meg Gaál Gaszton elnök. Az elnöki bejelentések után Apponyi Albert gróf szólalt fel egy olyan ügyben, mely meggyőződése szerint rokonszenves visszhangra fog találni a Ház minden oldalán. A napokban történt, hogy egy közgazdasági szaklapban megjelent egy magyar magasrangú hivatalnok, helyügyminiszteri helyettes államtitkárnak a nyilatkozata, mely az amerikai magyarságra nézve sérelmes. Időközben úgy értesült, hogy a nyilatkozat nem úgy történt, mint ahogy azt a szaklap hozta, tehát annak, akinek tulajdonítják a nyilatkozatot, alkalma lesz megadni rá a cáfolatot. Ez ügyben az Egyesült Államok képviselője indítatva érezte magát arra, hogy a magyar kormánytól bizonyos felvilágosítást kérjen. Tehát hivatalos lépés történt azon állam tényezője részéről, mely államhoz kívándorolt magyar véreink legnagyobb részét állampolgári kötelekék fűzik.

Az amerikai magyarságot két ízben látta egészen közelről. Az amerikai magyarság úgyszólván minden tényezőjével érintkezésbe lépett és így meggyőződött arról, hogy országukban nagyon jó hírnévnek örvendenek és az állam és a közvélemény már hasznos polgároknak tekintti őket; legyenek is azok. A már kívándoroltak új hazát választottak, új hazájuknak is becsületet szerezzenek. Más azonban azoknak a helyzeté, akiket a trianoni békeszerződés szakított el hazájuktól. Ezek a nemzetgyűlésen nem képviselhetik magukat és nem vesznek részt a nemzetgyűlés határozathozatalában s így a trianoni békeszerződést nem lehet kötelezőnek tekinteni. Más azoknak a helyzeté, akik önként vándoroltak ki; ezek kötelezőségeiket, anélkül, hogy megszakították volna azon erkölcsi testvéries kötelekék, melyek őket az ó-hazához fűzik, nemcsak szóval mutatták meg,

hanem akkor is, amikor az ó-hazájukért, az éhség és a nyomorúság egész özöne zúdult rájuk. Megmutatták különösen akkor, amikor a hadifoglyok hazahozataláról volt szó, mely célra nagy összegeket áldoztak. Nem felesleges tehát erről a helyről kimondani, hogy mi az elszakított véreink iránt testvéries érzülettel viseltetünk és hogy a magyar nemzet becses tartalékait látjuk bennük. Mi biztossítjuk őket nagyrabecsülésünkről, azért szólaltam fel napirend előtt, mert meggyőződésem szerint határozathozatalnak itt nincsen helye, mert meg vagyok győződve arról, hogy a Ház minden egyes tagja, nemkülönben a nemzet is oszlja azon érzelmeket, melyeket így kifejezésre juttattam.

Ezután Czeglédi Imre a közmunkák megindítása tárgyában beadott indítványát okolja meg. Kéri a nemzetgyűlést, hogy utasítsa a kormányt, hogy a földmunkákat, mint az általános termelés szükségessé kellékét, indítsák meg és hajtsák azokat azonnal végre. Nagyon sok létesítményünk van. Középületek, vasutak, hidak stb. Mindezek nagy értékek és az államvagyon szempontjából is kívánatos ezeknek jókarban való tartása. A közmunkába magánvállalatokat is be kell kapcsolni.

Elnök: Az indítvány megokolását a Ház magáévá teszi, tárgyalását későbbi időre tűzi ki.

(Az ülés lapzártakor még tart.)

Amerikai kommunisták ügye.

New-York, jan. 5.

(M. T. I.) Az itteni reptőlőteren a hadviseltek és rokkantak részvételével nagy népgyűlés volt, melyen elhatározták, hogy az Egyesült-Államok kormányát megkérlik, hogy akadályozza meg Sacco és Vanzetti halála itéli kommunisták kivégzését.

A közbeeső ünnep miatt lapunk ezen a héten csak egyszer jelenik meg, épp ezért nem négy, hanem hat oldal terjedelemben.

Tőzsde.

Berlin: 265.	Newyork: 516.
Milanó: 2200.	Prága: 825.
Budapest: 0.85.	Zágráb: 185.
Varsó: 0.17.	Bécs: 0.17.
Osztrák bélyegzett: 0.10.	

Valuták:

Dollár: 619.	Francia frank: 49.75.
Német márka: 3.31.	Lira: 26.25.
Osztr. korona: 9 $\frac{1}{2}$.	Lei: 4.70.
Szokol: 9.88.	Dinár: 8.38.

Terménytőzsde:

Buza: 2340—2375.	Rozs: 1550—1575.
Takarmányárpa: 1700—1750.	
Sűrűárpa: 1775—1850.	Zab: 1500—1530.
Tengeri: 2025—2050.	Korpa: 1120—1130.
Bab: (fehér) 17 $\frac{1}{2}$ —20 $\frac{1}{2}$.	

Szárny vágottfa

kapható bármely mennyiségben a Győrvidéki Fakereskedelmi R. T. pápai telephelyén (Kálvária mellett) 205 koronás árban, házhoz szállítva 215 koronáért. A fa ára, valamint a fuvar díja a Pápai Takarékpénztárhoz fizetendő be.

Áldást és boldog új-évet!

Féire innét, álnok ó-év, ne lássuk torz arcodat! Egész élted hazugság volt, szűgyelheted magadat! Mit ígértél, nem teljesült, amit hoztál, nem volt jó. Távozz!... Mert kikorbácsolunk, te álnok, vén szűpirtó. Hah! De én is mit beszélek? Féltre élc, gúny s megvetést! Istentől jött, hála érte, áldás volt egy büntetés. Féltre ost élc, féltre bánat, távozsz bunak mámore. Mert ránk virradt az új-évek reményteljes hajnala.

Dicséretessék az Úr neve, adjon Isten jó napot! Mindnyájoknak áldást s boldog új-esztendőt kívánok, Legyen e hon mesebeli Eldorádó igazán, Eljen benne boldogságban szegény s gazdag egyformán.

Adjon Isten mindenkinek, mi szűkséges, elegend, Ne érezzén ez új évben soha senki szűkségét. A gazdának bor s buzával hajléka legyen tele, Hogy kinek mivel tartozik, örömmel fizethesse.

A munkásnak bőven munkát és hozzá munkakedvet, Kérdemelt munkájáért asztalára kenyeret. Gondviselőt az árvának, vigaszt a bisz övegynek, Engedelmes jó gyermeket a magtalan hitvesnek.

Mindézt s végül, hogy mindnyájan boldog aggkort érjenek, Ezt kívánom a nagytisztelt olyasoközönésnének. Szálljon égbe a fohszom, mint Abel áldozata, Legyen boldog magyar hazám s annak minden lakója!

Tűskevár, 1921 dec. 24.

Hazafias fűszelettel:
Horvath Miklós.

HIREK.

— **Dr. Tóth István rendőrkapitány** hosszabb idei szabadság után ismét elfoglalta hivatalát. Őszinte öröm tölt el bennünket, hogy keresztény magyar társadalmunk egyik díszes oszlopát az új évi fénys perszicziójában, amelyet mindig, nehéz körülmények között is, becsületesen, puritán jellemének megfelelő nemes szívűsséggel töltött be, amiért messze vidéken — fiatal létre is — köztisztelgetetelét vívott ki magának, nemcsak mint kitűnően képzett szakközeg, hivatalfőnök, hanem mint ember is, ami bizonyos tekintetben sokkal nagyobb, mint a rideg, szivtelen paragrafusok tömkelege. Ezért üdvözöljük őt oly nagy szeretettel, amikor ismét elfoglalja hivatalát.

— **A kelenföldi vasúti katasztrófa** alkalmából, ahol néhányan az összejelzőkésznél életüket is veszítették, letartóztaták Kroll Miklós főmozdonyvezetőt, aki ellen megindították az eljárást. Kroll az ügyészszeg szabadlábúra helyezte, mert bebizonyosodott, hogy nem őt terhel teljesen a feletűsség a szerencsétlenségért, amennyiben az a pályarész, ahol ma a legnagyobb forgalom bonyolódik le, oly szerencsétlen beosztású, hogy előbb-utóbb be kellett volna következni a szerencsétlenségnek. A pályának ezen a részén ugyanis a mozdonyvezetők részéről megfigyelendő jelzőlámpák egytől-egyig nem a jobboldalon, hanem a baloldalon, tehát nem a mozdonyvezető oldalán vannak elhelyezve, így a mozdonyvezető csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja megfigyelni állásukat. Hozzájárult ehhez a nagy vihar, köd, füst, amely teljesen elfedte a lámpákat.

— **Belgyárvilág Nagycsádon.** Kántor Lajos nagycsádi lakos két lovát Szilveszterre virradóra ismeretlen tettesek elhajtották. A nyomozás folyik.

— **Hadifoglyaink kedvezményes vagonváltásig fizetése.** A pénzügyminiszter megígérte, hogy a kedvezményes vagonváltásig fizetők kategóriájába azokat a visszaváltott hadifoglyainkat is felveszi, akik legalább egy évet töltöttek hadifogságban. Hézagpótló rendelkezés ez, mert hadifoglyaink is szászor részolgáltak arra, hogy ahol csak lehet, az állam kiváltásigokat, kedvezményeket biztosítson a részükre.

— **A Rozs kiűrlési százaléka.** A miniszterelnök rendeletet adott ki, hogy 76 kg.-os rozs és kétszeresből 78 százaléki kenyérlisztet kell előállítani a meghatározott minőségben.

— **A veszprémi püspök és káptalan jótékonyága.** Veszprémből írják: Rott Nándor dr. veszprémi püspök ezüstmiséjének emlékére 425.000 koronát adott különféle jótékony célra. Ebből az összegből 100.000 K jut az árpádkori őcsi templom renoválására, 100.000 K a nagyatádi új leányiskola felszerelésére és a veszprémi szegény-akció céljaira. A kaposvári szegények felruházására 30.000 K-t, a pápai szegény gyermekek cipőire 20.000 K-t adott a püspök. — A veszprémi székeskáptalan, mint testület, az 1920. év novemberének 1-étől az 1921. év november 1-éig készpénzben 716.785 K-t, teljesen ingyenes tűzifában 57.000 K-t, kedvezményes tűzifában 420.360 K-t, gabonában 202.300 koronát, hizott sertésekben 191.500 K-t, tejben 286.300 K-t, földbérletben 21.000 K-t, házbérletben 19.000 K-t, összesen 1.914.335 K-t fordított jótékony célra. Ebben az összegben nincs benne az a jótékonyág, amelyet a káptalan egyes tagjai mint magányegyenek gyakoroltak.

— **Gyászhir.** Öszinte részvétellel értesültünk *Domonkos* Aladár gyarmati postamester haláláról, akit fiatalon, élteinek legszebb szakában ragadott el családja köréből a halál. Dr. Domonkos Géza helybeli jóhírnevű orvosunk fivérént gyászolja az elhunytban. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak úgy a maguk, valamint az összes rokonság nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a szeretett férj, a legjobb apa, jó fiú és testvér: Domonkos Aladár m. kir. postamester f. hó 27-én életének 32-ik, holdog házasságának 9-ik évében, hosszas szenvedés után visszaadta életét Teremtőjének. A megboldogult földi maradványai f. hó 31-én délelőtt 10 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a gyarmati sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedélyezés szentmise-áldozat f. hó 31-én reggel 9 órakor fog a gyarmati templomban a Mindenhatónak bemutatni. Gyarmat, 1921. évi december hó 27-én. Áldott legyen drága emlékezte! Özv. Domonkos Aladárné sz. Varga Terus, neje. Özv. Domonkos Péterné sz. Tibred Terézia, édesanyja. Domonkos Arika, Elluska és Lacika, gyermekei. Dr. Domonkos Géza, fivére.”

— **Olajos magvak kivitele.** Különböző testületek 200 wagon olajos magvaknak a kivitelét kérelmezték. Különösen napraforgómagot, kendermagot és tökmagot akarnak exportálni. Az engedélyezés felől a földmívelésügyi és kereskedelemügyi miniszter csak a jövő héten dönt.

— **A Balaton ismeretlen kincsei.** A Balatoni Halászati Társulat, amely törvény alapján a Balatonon folyó halászatot ellenőrzi, a napokban versenytárgyalási hírdetményt bocsátott ki: A balatoni halászat jogát törvény alapján a parti birtokosokból alakult úgynevezett Balatoni Halászati Társulat bírja. Ezek a parti birtokosok részben jogi személyek, részben pedig magánosok. Közöttük foglalnak helyet a veszprémi káptalan, herceg Festetics Tasziló, herceg Esterházy Pál, gróf Hunyady József, néhány közbirtokos, több község és néhány kisebb birtokos. Ezekből az érdekeltekből áll a Balatoni Halászati Társulat, amely ezeltől husz évvel adta bérébe az egész Balaton halászatát a Balatoni Halászati R.-T.-nak, amely főleg a veszprémi érdeket birtokosokból alakult meg. A bérösszeg az akkori viszonyokhoz képest 120.000 K volt. — Egy külön fejezetet képez a balatoni úgynevezett garda-hal pikkelyének az értékesítése. A balatoni halászat részvénytársaságnak a múlt években ezekből a pikkelyekből nem kevesebb, mint husz millió

korona bevétel volt. A külföldiek, akik a pikkelyeket megvették, az összeget idegen valutában fizették ki. A balatoni garda-hal pikkelyének ilyen értékesítése összefüggésben van az igazgyöngyök hamisításával. Európában igen sok hamisgyöngy került igazgyöngy gyanánt forgalomba. Ezeket a gyöngyöket a japánok készítették és pedig olyformán, hogy gipszgyöngymintákat készítettek, amelyeket a garda-hal ezüstös pikkelyével vontak be. A garda-hal ezüstös pikkelyének az a tulajdonsága, hogy a gipszmassza teljesen beszívja és olyan nemes fényt kap tőle a gipsz golyócska, hogy még szakértői szem sem tudja a legtöbbször megkülönböztetni az igazgyöngyötől.

— **Az 1922. évi aratási és cséplési munkabérek.** A Dunántúlon az aratási és cséplési béreket a legtöbb gazdaságban már megállapították. A járandóságok ezek: a summás hónapos tavaszi vagy őszi szerződés mellett 45 napra 1200—2000 koronát kap életkor szerint és élelmezést, vagy fejenként 65 kilogramm búzát és rozso, 20 kilogramm burgonyát, 3 kilogramm száraz főzeléket, 1 kg. só, 1 kilogramm zsirt vagy szalonnát, ecetet, hagymát stb. Az aratási bér: részes aratás esetén őszi, tavaszi kalászos gabonából a 11-ik rész, 5 mm. rozs- vagy búzaszalma; pénzért aratásért magyar holdanként 50 kg. gabona piaci ára, valamint élelmezés az aratás és takarás egész tartamára, 30 kg. buza, 35 kg. rozs, 1 kg. szalonna, 1 kg. zsir, 3 kg. szárazfőzelék, 5 kg. burgonya. Részcséplésért 100 mm. után 4—4 és fél métermázsra. Készpénzért aratásért 20 kérés keresztigabona után 80 dkg. gabonaféle piaci ára a munkabér.

— **Az amerikai kivándorlás feltételei.** A budapesti Amerikai Missziótól nyert értesülés szerint elegendő számú vizumot engedélyeztek annyi kivándorlóknak, amennyi az 1921 július 1-től 1922 június 30-ig terjedő időtartamra Magyarországból az Egyesült-Államokba bebecsájtást nyer. Létszámfeleltetnek tekintetnek: a) 1. Állami hivatalnokok. 2. Külföldiek átutazóban az Egyesült-Államokon keresztül. 3. Olyan az Egyesült-Államokba törvényesen bebecsájtott külföldiek, kik később az Egyesült-Államok egyik részéből másikba mennek át idegen, érintkező területen keresztül. 4. Külföldiek, kik az Egyesült-Államokat mint turisták látogatják. b) Külföldiek, kik más országból térnek vissza, kik hivatásos művészek, valamely vallásfelekezeti papjai, kollégiumi tanárok, kik valamely elismert kitanuit hivatással bírnak, vagy házi cselédnek feljagadott külföldiek. Oly egyének, akik a fent felsorolt osztályok valamelyikéhez tartoznak, az Egyesült-Államokba bebecsájtattak, azonban oly egyéneknek, kik a felsorolt hiyatalos kategóriákba nem tartoznak, érvényes okmánnyal kell igazolni, hogy Amerikába csak látogatónak mennek és nem kivándorlók.

— **Zsákhány.** Gazdáinknak roppant gondot okozott a már katasztrofális zsákhány. Most arról értesülünk, hogy a földmívelésügyi kísérleti osztályának sikerült juta helyett tifából (káka) zsákot készíteni. A tavasszal tehát már három gyár fog ennek alapján tifából is nádból zsákhoz szükséges anyagot előállítani.

— **Gyermekeggyilkosság.** Borzalmas módon pusztította el gyermekét Marder Anna cselédleány. Befogta a száját és így megfulladt a kis csöpp, azután a gyermeket feldarabolta és az illemhelyre bedobta. A fejét nem tudta bedugni, tehát elégette. A gonosz most, hogy a törvény rátalált, azzal védekezik, azért fogta be a száját, hogy a sírását a szomszédok meg ne hallják.

— **Olcsóbb a szalastakarmány.** A takarmánytörszén nagy készletek vannak szalastakarmányban. Széna naponta 10—15 wagon érkezik, a kereslet azonban igen csekély és ennek folytán az árak estek. Jöminőségű széna préselve 900—920 korona, préselt lucerna 1030—1050 korona és muhar 1050—1060 K 100 kg.-ként.

— **Adomány-kimutatás.** A Kath. Nőegyesületek karácsonyi akciójára adományozni kegyesek voltak:

20.000 K-t: dr. Rott Nándor.
1000—1000 K-t: dr. Tauber Sándor prépost-kanonok (Szombathely), Pápa és Vidéke Hangya Keresztény Szövetkezet.

650 K-t: Zsitavy Sándorné.
500—500 K-t: Gerstner Ignác (szent Antal perselyből), Szold gazdaság (Mezőlak), özv. Morfin Emilné Bezeredy Alice (Ménfő).

400 K-t: N. N.
200—200 K-t: Pápai Takarékpénztár, ifj. Faa Mihály, özv. Schulcz Leitershofen Klotárné szül. Wallis grófné, Horváth Elek.

100—100 K-t: báró Gamera Oszkárné, Alasz Ferencné, Baranyai Gyuláné, Marczaltói plébánia hívei, Maar János (Szécs), Schálló N., Nagy József, Legény Ferenc, dr. Hajós Mór, Marton Kálmáné, Kovács Károlyné, Wimmer Károly, özv. Kluge Károlyné, Tóth Károlyné, Wohlmut Dezső, Viczai Györgyné, Kalmár János, Berta-testvérek, Strausz Ferenc, Bodánszky Rudolf, Horváth Istvánné, Schneider Jenő, Szedlmayer Dezső, Kemény Gyula, Schiffer Ferenc prelátus-kanonok (Esztergom).

60 K-t: dr. Csoknyay János.

50—50 K-t: dr. Domonkos Gézáné, Vincze János, Nagy Vilmosné, Kovács és Berkovics, Hajnóczky Árpád Csász Nándor, Edelenyi József, Breuer Lázár, Hindlerné, özv. Polgár Mihályné, N. N., Zelinko Manó, Zámolyi Dénes, Krausz és Korein, Pápai Péter, Krausz Józsefné, Csanádi Béla, Kútrovác Gyuláné, Fodor Ptersch Pongrácz, Köszeghy Jenőné, Juhász Imréné, Zsoldos Teréz (Városod), Czifra József, Gígler Béláné, Puchinger József, Horváth Máté, Carnap Izabella báróné, Carnap Pia báróné, Keresztes Gáborné, Markóth Angela, Kobera Károlyné, Budai Józsefné, Blazovich Jákó, Lachmann nőverek, Magyariné, Keresztes Mariska, Fábiani Károly, Gáncs Kálmán, N. N., Visy Imre, ifj. Mészáros Imre, Varga Károly (Mezőlak), Eisenbeck Pál, Szabó József, Morocz Imre, ifj. Eisler Mór, N. N., Gergyé István.

40—40 K-t: Grósz Edéné, Ács János, N. N., Hutter Vilmos, Szabó Józsefné, Eperjes József, N. N., özv. Dukicsné, Kreitzer Annus, Molnár Istvánné, Saudek, Tanczos Antal, Közvágóhid, Popovics, Zakots István, dr. Kóródi Simon. (Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG.

Az állattenyésztés.

Az állattenyésztés megelőzi a mezőgazdálkodást. Erőforrásul és táplálékul is szolgál az embernek, tehát kétszeresen hasznos, illetve szükséges. A földmívelés pedig egyenesen rá van utalva.

Az állattenyésztés is lehet belterjes és külterjes. Belterjes az állattenyésztés, ha az év legnagyobb részében otthon etetjük az állatokat. Külterjes az állattenyésztés akkor, amikor kora tavasszal kivetik az állatot a legelőre és ott hagyják késő őszig. Nálunk sokkal jobb és megfelelőbb az előbbi.

Hollandiában és Dániában szintén belterjes az állattenyésztés, aminek következménye az, hogy az ott készített sajtot még itt nálunk is forgalomba hozzák. Szerbia már külterjes állattenyésztést folytat. Az államok kötelessége az állattenyésztés fejlesztéséről való gondoskodás. Siet is mindéggyik erejéhez mérten az állattenyésztés felkarolásával.

Nálunk az állam az egyes községeknek tenyészállatokat szerez be. Nagymértékben emelik az állattenyésztést az egyes állategészségügyi

Ventillátorok. Dinamók. Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanyszereléseket, átalakításokat s mindentelre, szakmába vágó javításokat eszközölök,
Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok,
Csengők. Főző- és fűtőkészülékek. Házitelefón.

intézkedések, amikre annál is inkább nagy szükségünk van, mivel ilyenek Szerbiában nincsenek, ahonnt hozzánk igen könnyen behozhatják a különféle állatbetegségeket.

A szarvasmarha-tenyésztés, dacára a lakosság szaporodásának fejlődésében van, ami mutatja egyúttal mezőgazdaságunk emelkedését is.

A juhtenyésztés a kultúra haladásával lassan-lassan teljesen kiszorul az országból, úgy, hogy igazi juhtenyésztésről nálunk alig beszélhetünk. A Balkánon és Argentínában, ahol még ma is nagy pusztaságok vannak, nagy mértékben űzik a juhtenyésztést. Nálunk akkor volt fejlett a juhtenyésztés, mikor az Alföld nagy mértékben sivatag volt.

Zs. 5.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zallavy Sándor.

Pápa, 1922 Főiskolai könyvnyomda.

Eladó ház.

A Laki-utca 37. sz.
h á z,

mely áll 3 szoba, konyha, mosó-
konyha, éléskamra és kertből
szabadkézből eladó.
A lakás márciusban esetleg elfoglalható.
Bővebb felvilágosítás e lap szerkesztőségében.

Eladó

a pápai Öreghegy legszebb pontján
a városhoz tíz percrenyire

3 hold termő szőlő,

közepén nagy gyümöcsösben álló, télen is lakható, magas villa, száraz, nagy szobák és konyhával. Présház teljes felszereléssel, hordókkal, nagy istálló, kocsi-szín. Az egész azonnal átvehető.

Bővebb felvilágosítást ad: Hétel Gusztáv tulajdonos Pápa, Vörösmarty-
utca 15.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel tüzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betörés-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapestben, IV., Fővám-tér 2., félelem.

Főköirendeltségek székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.

Kirendeltségek: Szombahely, Kaposvár, Szekesfehervár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Cziglé, Kecskemét és Pápa.

Hornított cementeserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲

Egy gazdálkodásra kiválóan
alkalmas, jókarban levő

h á z

szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál: Horváth Józsefnél nyerhető Győrszentmártonban.

▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼

ELADÓ,

esetleg bérbe adó és azonnal átvehető Veszprémben a 12 éve épült
KISKUTI CSÁRDA
7 hold beldősséggel.

Tudakozódhatni ugyanott Szenthe Dávidnál.

TOCSIK ÉS MIKA

rőtös-üzlete PÁPA Fő-tér 21. szám.

Gyöles, vászon, sifon, kanavász, festett karton,
női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árúk, finom
grenadinok, fejkendők stb., mindentelre rőtös-árúk és
különösen dús választék mindennemű férfi-szövetekben.

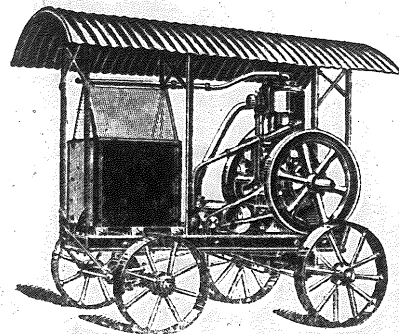
Szolid keresztény kiszolgálás.

Hofherr-Schranitz Clayton-Schuthleworth Kerületi Vezérképviselője.

Raktárról szállítok:

● Gözgépet	● Szívógázmotort
● Benzinmotort	● Villanymotort
● Darálót	● Hengerszéket
● Gépsziját	● Gépolarjat
● Benzint	● Klingeritet
● Mérleget	● Ponyvát
	● Gyantát.

„Lister” angol motorok
Magyarországi Képviselete.

Hütter Vilmos, Pápa Fótér 17. sz.
Telefon 121.

Egy tanonc felvétetik.

Bővebbet:

HORVÁTH ELEK malomtulajdonosnál Pápa.

Jókai Mór utca 15. szám alatti
emeletes ház

szabadkézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Bérekcsi-üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyjermű közönség szíves tudomására hozni, hogy Politzer Gáspár

bérekcsi-üzletét
átvettem.

Midőn erről a nagyjermű közönséget értesitem, egyben szíves pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

NAGY PÁL bérekcsi-tulajdonos
Pápa, Csóka-utca 9. szám.

Bérekcsik megrendelhetők Goloviczter vendég-
lőjében Jókai Mór utca 62. szám.